

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘
 ตามจิตตั้งแต่ต้นจนถึงที่สุด

ก่อนจ้งหัน

พระ ๒๕ เหนอ (ครับผม) พระเปลี่ยนหน้ามาเรื่อย อบรมเรื่อย เปลี่ยนหน้ามาเรื่อย เลยได้แนะแทบทุกวัน มาให้ดูทุกสิ่งทุกอย่าง อย่ามาแบบเชื่อๆ ซ่าๆ ไปแบบเชื่อๆ ซ่าๆ อยู่แบบเชื่อซ่า ใช้ไม่ได้นะ เมืองไทยเราทั้งเมือง ทั้งประชาชนทั้งพระเถรมีแต่พวกเชื่อซ่า ใช้ไม่ได้นะ ดูฆราวาสก็เชื่อๆ ซ่าๆ ดูพระก็เชื่อๆ ซ่าๆ ครั้นดูเข้ามาวัดป่าบ้านตาด ยิ่งเหมือนกองขี้ ใช้ไม่ได้นะ ให้ตั้งใจมาศึกษา ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรม ท่านทั้งหลายจำให้ติดคำนี้ ในโลกอันนี้ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรม พวกกันไขว่คว้าด้วยมูตรด้วยคุณของธาตุของชั้นธัมมันสกปรก ต้องหาสิ่งเหล่านี้มาเหยียวยา ก็มีเพียงเท่านั้น ส่วนที่เลิศคือธรรมที่จะเข้ากันได้กับใจเท่านั้น ใจไม่เอาอะไรนะ เอาบุญกับบาปเท่านั้น ดีชั่ว เข้าที่หัวใจๆ สิ่งอื่นๆ เข้าไม่ได้ ดีชั่วนี้เข้าหัวใจ พวกกันระมัดระวังใจให้ดี

ใจดวงนี้เป็นนักท่องเที่ยวเกิดแก่เจ็บตายมากก็กำกัปกัลป์ ใจดวงเดียวนี้ละ ให้พิสูจน์ทางด้านจิตตภาวนา ตามตั้งแต่ต้นมันจนกระทั่งถึงที่สุด ถึงธรรมธาตุ นั้นเลิศเลอ นั้นละ ท่านว่าใจไม่สูญ ใจไม่ตาย ถึงตรงนั้นแล้วเป็นธรรมธาตุ ที่ไม่ตายด้วยความมีกิเลสตัณหาที่ไม่ตายแต่หมุนตัวๆ เหมือนฟุตบอล ขึ้นสูงลงต่ำไปตลอดใจดวงนี้ พิสูจน์ด้วยการภาวนา การพิสูจน์จิตไม่มีใครที่จะพิสูจน์จิตได้ยิ่งกว่าพระพุทธเจ้าของเรา ศาสนาพุทธของเรา ยกนิ้วให้เลย เอาเข้าในสนามรบคือจิตตภาวนา ตามถึงเลยจิตดวงนี้ เอาถึงที่สุดวิมุตติหลุดพ้นไปได้เลย นอกนั้นเราไม่ได้ประมาท มันไม่มีก็บอกไม่มี ใครที่จะตามจิตอย่างนี้ไม่มี

มีแต่ตามกิเลส กิเลสมันก็ติดกับจิตไปนั้น เลยไม่รู้ว่าจะจิตเป็นอะไร กิเลสเป็นอะไร ให้ฝึกหัดจิตใจทางด้านจิตตภาวนาบ้าง ถ้าอยากเห็นความวิเศษวิโสภายในตัวของเรานี้ ตื่นเต้นนะ เรายังไม่ลืมนะ ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยเห็นความสุขความแปลกประหลาดอัศจรรย์อย่างนั้น พอบวชใหม่ๆ ก็ไปภาวนา ท่านพระครูวัดโยธาฯ ท่านสอนให้ภาวนา เพราะเราชอบภาวนาแล้วไปกราบเรียนถามท่าน อยากภาวนา จะให้ภาวนาอะไร เอาพุทโธนะ ท่านว่าเราก็เอาพุทโธนั่นแหละ

นั่นละทำไปๆ ก็ไม่ได้หน้าได้หลัง เพราะเรายังไม่เคยพบเคยเห็น แล้วไปเจอเอาเสียอย่างจ้งๆ ภาวนาพุทโธๆ โธ อัศจรรย์ตั้งแต่วันนั้นจนกระทั่งวันนี้เราไม่ลืมนะ ที่จิตเป็นครั้งแรก เป็นของอัศจรรย์ขึ้นภายในจิต ถึงมันเสื่อมไปแล้วก็ตามอันนั้น ความรู้ความเห็นความเป็น ความแนใจในสิ่งนั้นไม่ได้เสื่อม เป็นศรัทธาที่ฝังลึกทีเดียว นั่นเห็นไหมละจิตใครคาด

เมื่อไร พอไปเจอ อ้อ เป็นอย่างนี้จิต อัจฉริยะอย่างนี้เทียวนะ นั่น เรายังได้อบรมเข้าไปเรื่อย ๆ เราจะเจออย่างนี้ ๆ เราพูดจริง ๆ เราเจอความแปลกประหลาดอัศจรรย์ในเบื้องต้นจากการฝึกหัดภาวนาที่แรก พูดให้ชัดเจนวัดโยธานิมิตร หนองขอนกว้าง กรมทหารฯ นี้ เราไม่ได้ลืมนะ

จากนั้นเรียนหนังสืออยู่ ๗ ปี จิตประเภทนี้เป็น ๓ หน ๗ ปีเป็นได้ ๓ หน ทั้งทำ ๆ อยู่เรื่อย ๆ อย่างนั้นมันไม่ได้เป็นในใ้ห้ง่าย ๆ ก็เพราะความซ้เก็ยจ สัจญ์ญ์อาารมณั้ที่มันไปหมายของเก่าแล้วนั้นแหละมันไม่ให้เป็น ออกจากนั้นไปถึงได้เป็น เป็นถึงขนาดไหนก็ตาม เป็นอย่างทีหวัใจเป็นธรรมชาติทุกวันนี พุดให้ชัด ก็ไม่ลืมนั้นนั้ นะ รากฐานสำคัญที่ตั้งความเชื่อความเลื่อมใสหรือความมั่นใจในหัวใจดวงนี้ว่าเลิศเลออย่างนี้เอง เราไม่ได้ลืมนะ ให้ท่านทั้งหลายจำให้ดี

ไม่มีอะไรในโลกนี้ อย่าไขว่อย่าคว้านคว้านนี้มันไม่ได้เรื่อง ขอให้เอาธรรมเข้ามาจับหัวใจ ท่านทั้งหลายจะเห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ แล้วปล่อย ๆ ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าใจ เพราะฉะนั้นมันถึงปล่อยสิ่งเหล่านั้นทั้งหมดได้เลย ปล่อยได้โดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรที่จะเลิศเลอยิ่งกว่าจิตดวงนี้ เราจึงได้สอนเสมอ ๆ ยันออกมาจากสนามรบคือจิตตภาวนา พุดกันอย่างยันเลย อย่ามาหาตั้งแต่อ่านหนังสือ อ่านเรื่องนั้นเรื่องนี้มาอวดภูมิกัน ๆ ชั้นนั้นชั้นนี้เป็นนอนแทะกระดาศ ความสนใจในอรรถในธรรมไม่มีในหัวใจจะเอาความเลิศเลอมาจากไหน มีแต่ได้ความจำเท่านั้น จำมารรคผลนิพพาน ตัวเองนั้นเป็นนรก มันจำได้แต่ชื่อว่ามารรคผลนิพพาน หัวใจมันไม่ได้เชื่อมรรคผลนิพพาน มันเชื่อแต่กรอเวจีสิ่งต่ำทรามเท่านั้นโลกถึงได้ร้อน ผลที่ให้เกิดความร้อนเพราะจิตต่ำทราม เข้าใจ ให้พร

หลังจ้งหัน

สมัยพ่อแม่ครูจารย์มันไม่มีเทปนนะ มาเจอเอาครั้งแรกที่วันถวายเพลิงท่าน เขาเอาเทปอันใหญ่ ๆ หามมา มันหนักเทปมาที่แรก ขนาดนี้ละ หามมาหนัก เอามาตั้ง เออ เทปเป็นยังงั้ลองเปิดดูซิ ในงานนั้นนะ เอามาเปิดเป็นครั้งแรก ต่อมาค่อยเปลี่ยนมา ๆ จนกระทั่งทุกวันนี้ได้ ๕๕ ปี เปลี่ยนมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี ๒๔๙๓ ถวายเพลิงศพหลวงปู่มัน ท่านวิริยงค์นั้นแหละเอามา ก็เห็นหนเดียวเท่านั้น จากนั้นก็ค่อยมีมาชนิดใหญ่ ๆ อย่างนั้นแล้วค่อยเปลี่ยนเรื่อยจนกระทั่งปัจจุบันนี้ เป็นเวลา ๕๕ ปีตั้งแต่เราเริ่มปรากฏมา ที่เข้ามาในวัดนี้ดูเหมือน ๒๕๐๔ ถ้าเราจำไม่ผิดคงเป็น ๒๕๐๔ เขาเอาเทปมาอัดเวลาเราเทศน์ ลดจากอันใหญ่ ๆ มาเป็นแถบขนาดนี้ ตั้งแต่นั้นเรื่อย ๆ มา ทุกวันนี้เลยไม่ทราบมันเปลี่ยนเป็นแบบไหนบ้าง มันละเอียด ๆ เข้าไป สมัยพ่อแม่ครูจารย์มันยังมีชีวิตอยู่ไม่มีเลย ไม่ปรากฏ

เลย พึ่งปรากฏเป็นครั้งแรกในวันถวายเพลิงท่าน มีเท่านั้น นั่นเป็นครั้งแรกเราได้เห็น จากนั้นก็ค่อยเปลี่ยนมาๆ

เมื่อเช้านี้พูดถึงเรื่องธรรมะภายในใจ ธรรมะนี้ใจเท่านั้นจะสัมผัสได้ นอกนั้นไม่มีอะไรสัมผัสธรรมได้ มีใจเป็นเครื่องสัมผัสธรรม บุญบาปเป็นธรรมชาติละเอียดเหมือนกัน สัมผัส รวมแล้วเรียกว่าธรรม สัมผัสที่ใจ ตะกี้ก่อนจ้งหันพูดถึงเรื่องว่า เราไม่เคยเห็น ตื่นเต้นจิตรวม ภาวนาพุทโธ ทำสะเปะสะปะไปอย่างนั้นแหละก่อนจะนอน หยุดเรียน หนังสือแล้วก็ภาวนา วันนั้นเพ็ญเป็นยังงี้ไม่รู้ละ ภาวนาพุทโธ แต่ก่อนก็พุทโธเรื่อยมันก็ไม่เห็นรวมอย่างนั้น แล้วก็นอนๆ วันนั้นไม่ทราบเป็นยังงี้ เราพุทโธๆ รู้สึกว่ามีอะไร

พอพุทโธๆ ตั้งสติไว้ดีๆ เหมือนเรตาคแหไว้ เป็นข้อเปรียบเทียบนะ เหมือนเรตาคแหไว้ พุทโธๆ นี่เหมือนจอมแห เราจับจอมแหตั้ง พุทโธๆ ปรากฏว่าตื่นเห็นนั่น คือ กระแสของจิตที่มันออกวงกว้างนั้นมันหดเข้ามาๆ พอหดเข้ามาก็เป็นข้อสังเกตอันหนึ่ง ทางนี้ก็ตั้งท่าเข้าไป พุทโธถี่ยิบ ทางนั้นก็หดเข้ามาๆ เป็นลักษณะ เราเทียบเป็นภาพพจน์นะ อาการของจิตมันหดตัวเข้ามา พุทโธๆ ถึยิบ ย่นเข้ามาๆ ความรู้ทั้งหลายย่นเข้ามาหา พุทโธนี้ นั่นละที่เป็นครั้งแรก เราก็ไม่ลืมอันนี้ เราพุทโธๆ ถึยิบมันก็ค่อยหดเข้าๆ ก็กละยเข้ามาถึงเป็นกองแห ดึงจอมเข้ามาแล้วรวมเป็นกองแห กองแหหมายถึงจุดผู้รู้ จุดผู้รู้เป็นของอัศจรรย์ขึ้นมา โอ้ย ตื่นเต้นเสียจน...ความตื่นเต้นนั้นละไปกวนมันเลยถอนออกมา เสียตาย อู๊ย เสียตายเหลือเกิน พอตื่นนอนขึ้นมาวันนั้นไม่ไปไหนนะจิต ป่วนเปี้ยนอยู่นี้ทั้งวันเลย อัศจรรย์อันนี้นะ ตอนค่ำวันนี้จะเอาใหญ่ ฟาดมันไม่ได้เรื่อง มันไม่อยู่กับพุทโธซิ มันไปอยู่กับผลที่ได้มาแล้วเป็นสัญญาอารมณ์นั้น เลยไม่ได้เรื่อง นาน

เราเรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเป็น ๓ หนเป็นอย่างนี้ละ โห มันอัศจรรย์จริงๆ นะ จนกระทั่งทุกวันนี้ยังไม่ลืมที่มันเป็นที่แรก นี่ละเริ่มแรกได้เห็นความแปลกประหลาดของจิต มันพูดไม่ถูกนะมันตื่นเต้น เลยไปกวนจิตให้ถอยออกมาเสีย ทำเท่าไรมันก็ไม่ลงอีก เอาเสียจน วันไหนก็จะเอาๆ เลยไม่ได้เรื่อง จนกระทั่งเรื่องมันจางลง ความสำคัญมันหายหมดไปๆ ที่นี้ก็มาเป็นปัจจุบัน เป็นอีก เป็นอีกก็เป็นบ้าอีกแหละ ๓ หนเราไม่ลืม เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเป็น ๓ หนเป็นอย่างนั้น ทั้งๆ ที่ภาวนาอยู่ไม่ได้ละ เรียนหนังสือเราก็ ภาวนาของเรา พูดอย่างตรงไปตรงมาเรียกว่าไม่ได้พูดเรื่องภาวนาให้ใครฟังนะ ไม่พูดเลย

มันอยู่กับพวกลิงพวกค้างด้วยกัน เขาเป็นลิงเราก็เป็นลิง ก็ใช้กิริยาลิงใส่กันธรรมดา เรื่องภาวนาอยู่ลึกๆ ไม่เคยพูดให้ใครฟัง เป็นอยู่ลึกๆ ทำอยู่อย่างนั้นละ หากไม่เคยพูดให้ใครฟัง มันหากเป็นอยู่ในจิตนี้แหละเป็นอะไรไม่ทราบ หมู่เพื่อนมากต่อมาก ก็เรียนหนังสือ ไปที่สำนัก ไปที่ไหนก็แบบเดียวกัน ทำอยู่อย่างนั้นตลอดคนเดียวไม่ให้ใครทราบเลย เจียบ ก็ไปเผลอเอาวันหนึ่ง มันเจอเอาอย่างนั้นแหละ กลางคืนดึกๆ เจียบ พอเจียบ

หมดแล้วก็ลงไปเดินจงกรม ดึกๆ นึกว่าจะไม่มีใครมาก็ลงไปเดินจงกรม ที่นี้ก็มีพระมา พระก็เพื่อนเดียวกันนั่นแหละ พวกลิง ทำอะไร เราก็เชื่อไปบอกว่าเดินจงกรม หือๆ จะไป สวรรค์นิพพานเดี๋ยวนี้หรือ รอกันเสียก่อนนะ ให้เรียนหนังสือจบเสียก่อนแล้วค่อยไป ด้วยกัน เป็นอย่างนั้นละ

นี่ละตัดสันดานเราคราวนั้น ตั้งแต่นั้นมาไม่พูดให้ใครฟัง พอเจอเพื่อนฝูงมานี้ ทำอะไร โอ๊ย เปลี่ยนบรรยากาศ นั่งดูหนังสือนานมันเหนื่อย ไปอย่างนั้นเสีย ไม่พูดให้ทราบเลยเรื่องเดินจงกรม มันเปลอปากเท่านั้นแหละ มันก็มาหยอกเล่นกันอย่างนั้น จะว่าอะไร แขนซ้ายแขนขวาจะตีแขนไหน เอาผิดเอาถูกกับใคร ก็ต้องหลบหลีกเจ้าของเอง

ออกมาจึงเอาใหญ่ละ คราวนี้ได้ ได้เรื่อยๆ จนกระทั่งจิตมันแน่นปั๋งเลย ที่ว่ามันมา เสื่อม เราไม่รู้จักรักษา มันก็เสื่อม นี่ละที่เสียใจมากที่สุด ในชีวิตของพระเรานี้เสียใจมากที่สุดปีหนึ่งกับห้าเดือนจิตเสื่อม เจริญแล้วเสื่อม แหม เหมือนตกรรทังเป็น ทุกข์แสนสาหัสนะ นี่ละเริ่มต้นจิตเป็นอย่างนั้นละ ล้มลุกคลุกคลานไปอย่างนั้น ค่อยก้าวขึ้นมาได้จาก สติกับพุทโธ ไม่ให้เปลอจากกันเลย ปล่อยหมด เจริญหรือเสื่อมไม่เอา เอาแต่พุทโธกับสติ ติดกันเลย เอ้า มันจะเสื่อมให้เสื่อมไป เจริญเจริญไปไม่เอา อะไรเราก็หวังพอแล้วมันไม่ได้ สำเร็จประโยชน์อะไร ที่นี้ไม่หวัง จะเอาอยู่กับพุทโธติดอยู่นั้น จิตจึงได้ก้าวขึ้นๆ เรื่อย ที่นี้ไม่เสื่อม ตั้งได้ด้วยสติ นั่นเอาตรงนั้นนะ

จึงได้สอนเสมอเรื่องสติ นักภาวนาใครสติดีสืบเนื่องเท่าไรกิเลสจะออกไม่ได้ คือสังขารมันคิดปรุงออกไปปั๊บเป็นกิเลสออกไปแล้ว สร้างความทุกข์ความกังวลมาหาเจ้าของ อันนี้ไม่ออกมันก็ไม่สร้างความกังวล สติติดอยู่นั้นต่อไปจิตก็ตั้งตัวได้ เพราะมีผู้รักษาคือสติ ค่อยสงบเย็นๆ แล้วสร้างฐานขึ้นมาเป็นความแน่นหนา มันคงขึ้นมาเรื่อยๆ จิตก็เป็นฐานขึ้นมาที่นี้ สงบแนวๆ เรื่อยๆ เรื่องสติจึงเป็นของสำคัญมาก สติไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ท่านถึงบอกว่า สติ สพุพุดต ปตฺติยา สติจำต้องปรารณาในที่ทั้งปวง ไม่มียกเว้นเลย ตั้งแต่พื้นจนกระทั่งถึงมหาสติ-มหาปัญญา สตินี้ยิ่งแก่กล้า มหาสติ-มหาปัญญากลมกลืนเป็นอันเดียวกันเลย เมื่อเต็มที่แล้วเป็นอันเดียวกัน สติกับปัญญาขยับปั๊บไปพร้อมกันเลยๆ นี่เรื่องสติ

นักภาวนาใครตั้งสติดีคนนั้นจะตั้งรากฐานได้ ตั้งหน้าตั้งตาดูกันจริงๆ ตัวเหตุอยู่ที่ใจมันคอยปรุงอยู่ที่ใจ สติจับไว้ไม่ให้มันออก เมื่อไม่ออกแล้วมันก็ไม่สร้างเหตุการณ์ต่างๆ ให้เราลำบาก จิตก็สงบเย็นเข้าไปเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงสติปัญญาอัตโนมัติ ที่นี้หมุนตัวเลย มันเป็นของมันตั้งแต่สติธรรมดาส้มลูกคลุกคลาน จนกลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ จากนั้นก็เป็นมหาสติมหาปัญญา เกี่ยวโยงกันไปเรื่อย ละเอียดยไปเรื่อยๆ ไปเลย นี่การฝึกหัดจิตต้องเอาจริงเอาจังนะ นี่เรียกว่าจริงไม่สงสัยการทำภาวนาของเจ้าของ แต่เวลามันเสื่อมมัน

เจริญๆ นี่ชิมันทุกซ์มาก จึงได้พิสูจน์หาเหตุหาผลของมัน มันเจริญเพราะเหตุไรเราก็ทำแบบเป็นแบบตาย แล้วเวลามันเสื่อมมันไม่มองหน้าเราเลย เสื่อมต่อหน้าต่อตา เราจึงได้เอาพุทโรติดไว้เลย ไม่ให้มันผลออกจากพุทโร มันก็จึงตั้งได้นะ ได้ด้วยสติ

สตินี้เป็นสำคัญมากทีเดียว ทีนี้เวลามันเป็นธรรมชาติอันเดียวนั้น คำว่าสตินี้ก็เป็นสมมุติอันหนึ่งนะ มหาสติมหาปัญญายังเป็นสมมุติอยู่ ผ่านนั้นไปแล้วสติปัญญาก็เป็นธรรมชาติตัวเองเสียบกับธรรมชาตินั้น จะพูดว่าสติเป็นสมมุติไม่ได้นะ มันเป็นอยู่ด้วยกันกับธรรมชาตินั้น อันนั้นไม่เรียกสติปัญญาทางฝ่ายสมมุติอะไรเลยแหละ หมดไปโดยสิ้นเชิง เป็นธรรมชาติของตัวเอง อยู่กับธรรมชาตินั้นละ ไม่เป็นอื่นไปไหน จะว่าผลอไม่ผลอพุดไม่ได้เลยที่นี้ เมื่อมันถึงกันแล้วว่าผลอหรือไม่ผลอพุดไม่ถูกเลย มันเลยออกจากนั้นไปแล้ว ผลอก็ดีไม่ผลอก็ดีอยู่ในวงสมมุติทั้งนั้น พอผ่านนี้ไปแล้วออกจากนั้นไม่มี ผลอหรือไม่ผลอพุดไม่ถูก

ฝึกให้ตีจิต ฝึกให้ตีเต็มที่แล้วอย่างที่พูดนี้ละ ไม่มีอะไรที่จะทำให้สะทสะท้านหวั่นไหวในสามแดนโลกธาตุ หมดโดยสิ้นเชิง ไม่มีในหัวใจเลย โลกที่ยุง ดังที่เราอยู่กับเขา พุดกับเขาก็พุดไปตามกิริยาเฉยๆ เราไม่ได้ยุง แนะ เราไม่มีอะไรกับใคร นั่นจึงเรียกว่าเป็นคนละฝั่งแล้ว ฝั่งสมมุติกับฝั่งวิมุตติเป็นคนละฝั่งแล้ว เป็นอฐานะเข้ากันไม่ได้แล้ว เป็นยังงี้ก็เข้ากันไม่ได้ เป็นหลักธรรมชาติ ในวงสมมุติก็ใช้ไปตามสมมุตินี้เสียบ ธรรมชาตินั้นก็เป็นธรรมชาตินั้นเสียบ ไม่ได้มาคละเคล้ากันนะ เมื่อถึงฝั่งถึงแดน เป็นคนละฝั่งละฝาแล้วไม่มีการเข้ากันได้เลย เช่นสมมุติกับวิมุตติเป็นคนละฝั่ง พอถึงขั้นวิมุตติปั๊บก็แล้วเท่านั้น อันนี้จะไปเข้าไม่ได้เลย ไม่มีอะไรมาเข้าได้ละ การฝึกจิตเป็นอย่างนี้ จิตดวงนี้ฝึกได้ขนาดนั้นละ

วิชาธรรมก็มีพุทธศาสนาเท่านั้นที่จะฝึกจิตให้เป็นอย่างนี้ได้ นอกนั้นเราไม่เห็นมีที่ไหน ว่าตายแล้วไปสวรรค์ๆ ที่ไหนๆ เขาก็สอนไว้เหมือนกัน แต่มันประจักษ์จริงๆ ก็ประจักษ์ที่หัวใจของนักภาวนา สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน จะเป็นอยู่จากใจนี้ทั้งนั้น เปรต อสุรกาย ตลอดถึงนรกนะเรื่อกะไร จะออกไปจากนี้ทั้งนั้น มันเชื่ออยู่น้อย่างฝังลึกแล้วใครจะว่ามีไม่มีไม่สนใจกับใคร พวกตาบอดก็บอดไป พวกตาดีก็ดูไปเห็นไปรู้ไป ก็เท่านั้นเอง ไม่มาถกเถียง ไม่มาคัดค้านกัน พวกบอดเขาก็ไปชุ่มชุ่มๆ ของเขา ผู้ไม่บอดท่านก็ไปแบบของท่านเสียบ ไม่ได้มาทะเลาะกัน

พากันฝึกอบรมบ้างจิตใจเรา เรายังเป็นห่วงเป็นใยบรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลาย ไม่มีฝั่งมีฝานะ เหมือนสัตว์หรือคนตกน้ำในมหาสมุทรว่ายน้ำป้อมแป้มๆ หาฝั่งฝ่าไม่ได้ แต่ก็ว่ายน้ำไป ไม่ว่ายไม่ได้ พอบรรเทาทุกซ์ก่อนตาย ต้องว่าย อันนี้มันก็แหวกว่ายกันอยู่อย่างนี้ตลอดไป ภูวนมนวนไปวนมา ไม่มีฝั่งมีฝาทที่จะหลุดพ้นไปได้ถ้าไม่สร้างธรรม สร้างความดีขึ้นให้พอ ความดีนั้นละเป็นฝั่งเป็นฝาย ไม่ว่าทาน ไม่ว่าศีล ภาวนาแบบใด เป็นความดี

ทั้งนั้น มาเป็นฝั่งเป็นฝาสำหรับเกาะยึดของเราเพื่อความพ้นภัยเป็นลำดับๆ จนกระทั่งพ้นทุกข์โดยสิ้นเชิง ไปจากความตึ๊งตึ๊งนั้น ไม่มีที่อื่น

ใครอย่าไปไขว่คว้านะ ไขว่คว้าหามาก็เพื่อธาตุเพื่อขันธ วันหนึ่งกินไปอยู่ไปนอนไปเท่านั้น อาศัยกันไปเพียงเท่านี้ ส่วนจิตมันไม่ได้เอาอันนี้นะ บาบกับบุญอยู่กับจิต จิตสร้างบาบจิตได้แต่ความชั่ว ได้แต่ความทุกข์ จิตสร้างบุญได้แต่ความสุข สิ่งเหล่านั้นอยู่ภายนอก จิตนี้เป็นสมบัติของตัวเองก็คือบาบกับบุญเป็นสมบัติของตัวเอง ทั้งเป็นภัยทั้งเป็นคุณ อยู่ในนั้น ให้สร้างตรงนี้ให้ดี อย่าไปเป็นบ้ากับสิ่งภายนอกนัก อันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดี ตายแล้วทิ้งเปล่าๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรนะ มีแต่ไขว่คว้าๆ ตายทิ้งเปล่าๆ ไม่เกิดประโยชน์ ให้พากันสั่งสมเสียตั้งแต่บัดนี้

จิตนี้ไม่มีคำว่าตายว่าสูญ พิสูจน์กันถึงขั้นธรรมาตุรู้ชัดเจน ถึงธรรมาตุ อ้อ นี่เองที่ว่าจิตไม่ตายไม่สูญเป็นอย่างนี้เอง ถึงที่สุดแล้วนั้น จะไปไหนก็ไม่ไปละที่นี้ เรียกว่านิพพานเที่ยง ชำระให้ถึงที่สุดแล้วก็นิพพานเที่ยงขึ้นเองในหัวใจ ไม่ต้องไปถามใคร พระพุทธเจ้าประกาศไว้แล้วว่า สนฺทิกฺขจฺจโก ตั้งแต่ต้นจนสุดยอดแห่งความรู้ด้วยตัวเองจากการปฏิบัติของตัว ถ้าไม่ปฏิบัติเลยมันจะตายทิ้งเปล่าๆ นะ เราเกิดมาท่ามกลางธรรมของพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นธรรมชาติที่จุดลากเราขึ้นจากหล่มลึก ให้พากันเกาะกันยึดนะ อย่าเกาะแต่กิเลส เกาะแล้วมีแต่พังทั้งนั้น เกาะกับกิเลสพาพังทั้งนั้นละ

ใครจะว่าใครใหญ่ใครโตขนาดไหนมันใหญ่แต่ความสำคัญมันหมาย หัวใจแห่งผากจากความดีทั้งหลายแล้วไม่มีทาง ถ้าใจมีความดีอยู่ในใจมันหากอบอุ้มอยู่ในตัวเองนั้นแหละ ถึงจะจนขนาดไหนภายในจิตใจไม่จนนะ สมบัติของใจคือความดีนี้ไม่จน ส่วนภายนอกเป็นสมบัติภายนอก มันมีมาได้เสียไปได้ มีมากมีน้อย ได้มาเสียไป แต่ส่วนภายในจิตใจสั่งสมให้ดีจะเจริญขึ้นๆ จะอบอุ้มอยู่ในใจนะ สิ่งเหล่านั้นไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้อง จะจนจะมีมันไม่ได้สนใจ คือใจนี้มีความสุขอยู่ในตัวเอง เป็นที่พึ่งที่เกาะอยู่นั้นตลอดเวลา

สิ่งเหล่านั้นยังมีพลัดพรากจากกันไป ได้มาเสียไปๆ แล้วผู้ได้มามากน้อยก็ตั้งอยู่ตลอด หาความสุขไม่ได้ แต่ธรรมไม่เป็นอย่างนั้นได้มาเท่าไรยิ่งเย็นๆ เข้าไปเรื่อย ตายแล้วก็ผิงเลยไม่สงสัย เมื่อประจักษ์แล้วไม่ถามใคร เรื่องตายไม่ถาม ถามหาอะไรรู้อยู่กับตัวเองหมดทุกอย่าง พากันจำนะ เอาละให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz